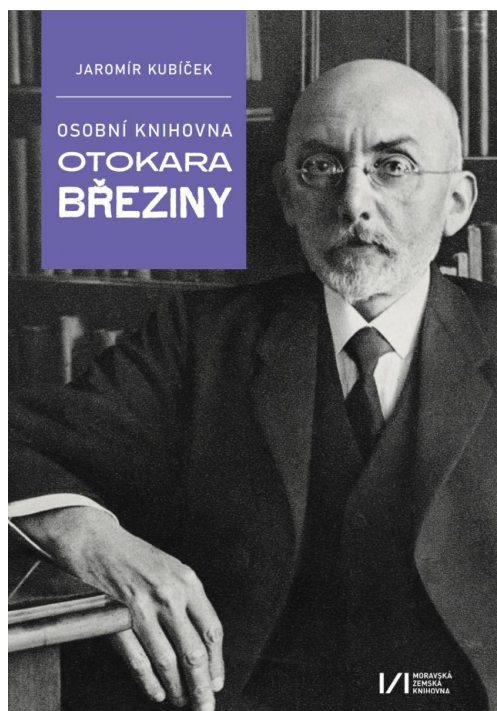

Osobní knihovna Otokara Březiny

KUBÍČEK, Jaromír. *Osobní knihovna Otokara Březiny*. 1. vydání. Brno: Moravská zemská knihovna, 2025. 363 stran. ISBN 978-80-7051-360-6.

Autor díla, docent Jaromír Kubíček, který je nejen významným znalcem literatury, ale i knihovnictví, československých a českých knihoven, zejména pak veřejných, jejich historie a významu (mnoho desítek let se pohybuje v prostředí českého knihovnictví), je také vysoce vzdělaným a dovedným bibliografem, učinil velice záslužný čin, který byl dlouho odkládán, a tím je zpracování osobní knihovny významného básníka 19. a 20. století Otokara Březiny (1868–1929), mj. důležitého představitele českého symbolismu. Osobní knihovna je v současnosti uložena v Moravské zemské knihovně. Recenzované knižní dílo vyšlo nejen v tištěné verzi, ale pro účely jiné a rychleji šířitelné, případně pro další zkoumání z hlediska časového, je k dispozici i k volnému stažení (díky grantovým prostředkům) na adrese <https://www.mzk.cz/node/1788>. Tento souběh verzí vydání děl je v současnosti dobrou praxí – získat nejen tištěné dílo pro „věčné“ uchování, ale i dílo v elektronické podobě téměř věčné (tato věčnost u elektronické verze díla je zde myšlena s nadsázkou, protože víme, že tzv. dlouhodobé uchování digitálního díla je stále ještě výzvou).

Historie Březinovy osobní knihovny a její zajímavé osudy v různých časových obdobích jsou v tomto díle velice pěkně, poutavě, faktograficky a odborně popsány. Osobní

knihovny významných osobností obecně jsou inspirativním oknem do jejich životů, často i do jejich myslí a zájmů, jsou také pokladnicí informací o čtenářských návycích, intelektuálních obzorech a nezřídka vypovídají i o tvorbě těchto osobností a době, v které tyto osobnosti žily. Díky zpracování osobních knihoven můžeme lépe porozumět tomu, co jejich majitele ovlivňovalo, jak se jejich vzdělanost, sečtělost a myšlení a pochopitelně životní osudy promítaly do jejich díla. Osobní knihovny jsou současně cenným zdrojem pro odborníky, badatele, historiky, literární vědce, učitele literatury, knihovníky a další zájemce, kteří se snaží poznávat, pochopit a rekonstruovat život a dílo těchto osobností.

Právě i toto se velice působivě projevuje v předkládaném a mj. velice rozsáhlém díle, v němž osobnost básníka Otokara Březiny je představována renomovaným bibliografem Jaromírem Kubíčkem. Než se „rozjede“ výklad směřující jen a jen k samotnému Otokaru Březinovi, jeho životu, dílu a k vlastní rozsáhlé osobní knihovně, autor pro kontext stručně připomene výsledky zpracování osobních knihoven v českém prostředí (např. význam vkladu PhDr. Richarda Khela, CSc. a týmů, které vytvořil a pozval ke spolupráci na zpracování osobních knihoven osobností, jako byli Karel Čapek, Mikoláš Aleš či Jaroslav Heyrovský).

Kapitola 6 (Bibliografický katalog) je pak členěna nejen s ohledem na jazyk děl shromážděných v knihovně, ale také směrem k beletrii, společenským vědám, knihám populárně naučným nebo periodikům. Je to úctyhodný seznam a je zpracován velice pečlivě. Součástí díla je i jmenný rejstřík, použitá literatura a resumé v anglickém jazyce.

Dílo mám nyní možnost posuzovat včetně grafických a typografických souvislostí a rád konstatuji, že je typograficky a graficky zpracováno nejen odborně, ale i zajímavě – díky redakční a vydavatelské profesionalitě Moravské zemské knihovny v Brně.

Co sdělit závěrem?

Sám autor díla Jaromír Kubíček připomíná a upozorňuje, že „Březinova knihovna byla živým organismem“. A toto se podařilo zachytit výborně, přehledově a zároveň pečlivě a detailně, a přitom i čtivě a zajímavě, rovněž velice plasticky k popsání životu básníka Otokara Březiny, také k osudovým pohybům jeho osobní knihovny – podrobně je vylíčen průběh debat o umístění Březinovy knihovny (uchování celku vs. rozdělení jejich jednotlivých částí podle básníkovy závěti až po deponování v Moravské zemské knihovně). Zde je napínavých způsobem, ale v každém případě na vysoké odborné úrovni, zachycena životní a autorská cesta básníka Otokara Březiny a jeho osobní a „dělené“ knihovny.

Dílo Jaromíra Kubíčka se stane nejen zajímavým vkladem k tématu osobních knihoven významných osobností, ale také důležitým studijním a badatelským materiálem pro mnoho literárních vědců a dalších zájemců o Otokara Březinu.

Velmi a s úctou se skláním před takovým erudovaným zpracováním osobní knihovny Otokara Březiny a považuji za velmi důležité pokračovat ve vytváření „detailních map“ a spisování příběhů osobních knihoven v kontextu dokumentování kulturního a historického dědictví naší země.

doc. PhDr. Richard Papík, Ph.D.